

Česká školní inspekce
Pražský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Střední odborná škola a Střední odborné učiliště obchodu a služeb
s. r. o.**

Schulhoffova 844, 149 00 Praha 4

Identifikátor školy: 600 005 275

Termín konání inspekce: 26. – 29. listopad, 11. prosinec 2004

Čj.:	01 1019/04-2700
Signatura:	sa4zy315

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Střední škola obchodu a služeb poskytuje úplné střední odborné vzdělání ve čtyřletém oboru Management obchodu a Management cestovního ruchu. *Střední odborné učiliště* poskytuje střední odborné vzdělání v tříletých učebních oborech zaměřených na oblast obchodu a služeb, úplné střední odborné vzdělání ve čtyřletém maturitním oboru Kosmetička a v dvouletém denním a tříletém dálkovém nástavbovém studiu Podnikání v oborech obchodu a služeb.

Ve školním roce 2004/2005 se ve škole vzdělává celkem 805 žáků v 30 třídách, z toho 244 žáků ve 9 třídách denního i dálkového nástavbového studia. Počet žáků nepřevyšuje kapacitu uvedenou v rozhodnutí o zařazení do sítě škol.

Příslušným orgánem státní správy je Magistrát hlavního města Prahy, odbor školství, Učňovská 1/100, 190 00 Praha 9.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- Zjištění a zhodnocení personálních podmínek vzdělávání v předmětech český jazyk a literatura a matematika v oboru 64-41-L/521 Podnikání v oborech obchodu a služeb ve školním roce 2004/2005 - tříleté dálkové studium.
- Zjištění výsledků vzdělávání a jeho průběhu v předmětech český jazyk a literatura a matematika v oboru 64-41-L/521 Podnikání v oborech obchodu a služeb ve školním roce 2004/2005 - tříleté dálkové studium, vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení personálních podmínek školy se vztahuje pouze ke sledovaným předmětům.

Všichni učitelé českého jazyka (2) a matematiky (2) v nástavbovém studiu splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Pozitivem je klidné pracovní prostředí a vzájemná neformální komunikace ve stabilním pedagogickém sboru. Činnost a provoz školy vychází z *organizačního řádu* a dalších navazujících interních dokumentů. Organizační struktura je funkční a flexibilní. *Styl řízení* vytváří všem pracovníkům příznivé podmínky k práci, především atmosféru vzájemné důvěry a spolupráce, která také pozitivně působí na vztahy mezi učiteli a žáky.

Pedagogická rada plní funkci poradního orgánu. Její záznamy se týkají především hodnocení prospěchu a chování žáků, včetně projednávání výchovných opatření, organizačních a provozních záležitostí. Pedagogickou problematikou (podrobné hodnocení vzdělávání, mezipředmětové vztahy apod.) se zabývají především *předmětové komise*, jejichž jednání se obvykle účastní někdo z členů užšího vedení školy.

Rada školy byla založena z iniciativy zřizovatele ve školním roce 1997/1998. Tvoří ji zástupci rodičů, učitelů a zletilých žáků, jejichž zástupci jsou voleni podle klíče, aby byly rovnoměrně zastoupeny různé vyučovací obory. Rada se schází a pracuje podle stanoveného plánu, existuje účinná spolupráce s vedením školy.

Přenos informací směrem k zaměstnancům funguje standardním způsobem, především v denním osobním kontaktu, při poradách, prostřednictvím aktuálních oznámení a plánů. Vzájemnou informovanost umožňuje rovněž školní počítačová síť dostupná všem učitelům. Všichni pracovníci získávají potřebné informace v úplnosti a včas.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků se aktuálně soustředilo na osvojování informačních technologií. Jinak převažují krátkodobé kurzy nebo semináře pro učitele odborných předmětů a mistry odborného výcviku. Přehled všech vzdělávacích aktivit obsahuje výroční zpráva školy.

Kontrolní činnost vedení školy je promyšlená a plánovitá. Podpurná dokumentace *hospitační činnosti* je jedním z podkladů k pedagogickému řízení vyučovacího procesu a k hodnocení pracovníků na základě stanovených a známých kritérií. Pravidelně se sleduje průběh výchovy a vzdělávání v jednotlivých třídách. Závěry z výsledků kontrol pedagogické práce se projednávají zejména v předmětových komisích.

Personální podmínky jsou velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vyučovaný obor

Ve školním roce 2004/2005 se vyučuje zcela v souladu se zařazením do sítě škol ve tříletém dálkovém studiu obor 64-41-L/521 Podnikání v oborech obchodu a služeb podle učebních dokumentů pro absolventy tříletých učebních oborů .. - 96 – 4 podnikání v oboru..., schválilo MŠMT dne 24. ledna 1994 pod čj. 10 913 s platností od 1. září 1994 počínaje prvním ročníkem.

Povinná dokumentace (třídní knihy, katalogové listy žáků, protokoly o komisionálních zkouškách, protokoly o maturitních zkouškách) průkazně zachycuje průběh vzdělávání i aktuální stav žáků ve třídách. *Školní řád* až na výjimku nezmiňuje práva žáků.

Žáci byli přijímáni do 1. ročníku dálkového nástavbového studia na základě jednokolového přijímacího řízení. Rozhodujícím kritériem byly výsledky předchozího vzdělávání a výsledky přijímacího pohovoru ověřující dispozice ke studiu. Informace týkající se organizace a obsahu výuky získávají v úplnosti a včas. Se svými učiteli mohou komunikovat případně i prostřednictvím listovní nebo elektronické pošty (úkoly, konzultace, dotazy atd.).

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech

Český jazyk a literatura

Roční plány jednotlivých učitelů obsahují rámcový časový rozvrh a výběr učiva. Aktuální plánování výuky je promyšlené a systematické. Tematické okruhy pro maturitní zkoušky zahrnují celý rozsah učiva předepsaného osnovami. Jsou podrobně rozpracované a přiměřeně náročné. Stanovené cíle vyučování jsou konkrétní, jasně formulované a přiměřené současnému stavu jednotlivých tříd.

Jisté odlišnosti v úrovni sledované výuky spočívají především v rozdílné míře zkušeností jednotlivých vyučujících se specifickou problematikou výuky v dálkovém studiu.

Organizace a metody vyučování jsou determinovány několika - někdy navzájem protichůdnými - faktory: Značný rozsah učiva, odpovídající úrovni úplného středoškolského vzdělání s maturitou. Časové možnosti učebního plánu předpokládají konzultaci jako návod

pro žáky k dalšímu vlastnímu studiu. Dospělí žáci studují při zaměstnání, nemají vždy vytvořeny studijní návyky a mnohdy již uplynulo několik let od jejich předešlé školní docházky. Učitelé nemohou příliš spoléhat na znalosti a dovednosti, které měli žáci získat v předchozím vzdělávání.

V těchto podmínkách se nutně uplatňuje vyšší podíl frontálního vyučování (výklad, řízený rozhovor). Učitelky často zpracovávají pro žáky studijní materiály na volných listech, které jim v souboru mohou sloužit jako portfolio pro přípravu k maturitě, doporučili jim i vhodné učebnice a eventuálně další literaturu ke studiu. Výklad je strukturován v souladu se studijními materiály tak, aby umožnil žákům dělat si přehledné poznámky.

Výrazným pozitivem sledovaného jazykového vyučování je konzultativní charakter výuky, spočívající především v heuristickém rozhovoru. V práci s konkrétním jazykovým materiálem a pravidly pravopisu žáci řeší zadané úkoly, které jsou jim současně i návodem pro domácí přípravu. Správného řešení se často dobírají ve vzájemném dialogu, efektivně pracují s chybou. Tato část výuky je vynikající. V literární výchově se snaží učitelka uživit vyučování výběrem vhodných, i když pochopitelně jen krátkých ukázek literární tvorby charakterizujících jednotlivá období, styly i autory.

Dílním problémem v části výuky byly: Převaha činnosti učitele ve frontálním vyučování, kdy žáci byli téměř výhradně pasivními příjemci informací. Výběr a struktura učiva nedospěly vždy k optimálně výstižné syntéze, která by shrnovala k danému tématu vše podstatné a přitom nepřesáhla časový limit vyučovacího celku. Okrajové věcné nepřesnosti, spíše však z oblasti historie než literatury.

Naprostá většina žáků dálkového nástavbového studia má značnou vnitřní *motivaci*, vycházející především z možností uplatnění získané kvalifikace v zaměstnání, a jistě i proto, že si své současné vzdělávání hradí. Tato vlastní motivace roste úměrně s výší absolvovaného ročníku. Nezanedbatelně k ní také přispívají některé vyučovací metody (viz výše – pozitiva).

Výše popsaný styl vyučování také určuje možnosti vyjadřování názorů a diskuse. V pracovní komunikaci (předávání vypracovaných úkolů, krátké konzultace) se využívají také pošta nebo elektronická média. Prostředí je velmi vlídné, vyznačuje se vzájemnou tolerancí a ohleduplností, které však nejsou na újmu přiměřené náročnosti při práci.

Kromě pololetních zkoušek jsou žáci hodnoceni většinou z písemných projevů. Pokud se uplatňují také aktivizující metody a formy výuky, využívá se také průběžné motivační hodnocení, navozující žákům pocit úspěšnosti.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce a literatuře jsou velmi dobré.

Matematika

Předmět se vyučuje v souladu s platnými učebními dokumenty. Ve zpracovaných tematických plánech je učivo rozvrženo do jednotlivých ročníků tak, že je zajištěna jeho návaznost a nedochází k duplicitě. Ve sledované výuce byly naukové cíle přesně specifikované. Maturitní témata se soubory příkladů obsahují učivo v požadovaném rozsahu i přiměřené náročnosti.

Plná kvalifikovanost učitelů se pozitivně projevila ve velmi dobré odborné úrovni sledované výuky.

Vstupní znalosti většiny žáků a jejich studijní návyky nejsou na potřebné úrovni. Systém výuky na tomto typu studia to určitým způsobem zohledňuje. V prvním ročníku byla téměř výhradně uplatněna frontální metoda výuky s maximální snahou učitelky zapojit co nejvíce žáků k aktivní spolupráci. Učitelka proto využívala i mnemotechnických pomůcek a většina zadávaných příkladů byla méně náročná. Ve druhém a třetím ročníku již výuka měla více charakter konzultace, kdy žáci přicházeli s problémy, na které narazili při studiu. Nedílnou součástí výuky v prvním a druhém ročníku je pravidelné zadávání domácích úkolů a

prověrek, které učitelka pečlivě opravuje a doplňuje poznámkami, případně správným řešením (byly předloženy).

Pochvaly učitelů v hodině a povzbuzování žáků, aby si věřili, působí motivačně.

Vztah učitelů a žáků je partnerský, vzájemně se respektují. Učitelé ochotně vysvětlovali dotazy a navozovali ve třídě klidné pracovní klima.

Na závěr každého pololetí jsou žáci hodnoceni na základě výsledků písemné práce a ústního zkoušení. Jako doplněk klasifikace slouží hodnocení domácích úkolů a průběžně psaných prověrek.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice jsou velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola nemá prozatím vytvořen propracovaný systém vlastní evaluace.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Sledované všeobecně vzdělávací předměty v dálkovém nástavbovém studiu mají velmi dobrou úroveň.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 13 288/02-21 ze dne 18. února 2002.
2. Zřizovací listina Střední odborné školy a Středního odborného učiliště obchodu a služeb s. r. o. ze dne 1. července 1997, včetně dodatků č. 1 a č. 2.
3. Výpis z obchodního rejstříku, vedeného Městským soudem v Praze oddíl C, vložka 53011.
4. Učební dokumenty pro absolventy tříletých učebních oborů .. - 96 – 4 podnikání v oboru..., schválilo MŠMT dne 24. ledna 1994 pod čj. 10 913 s platností od 1. září 1994 počínaje prvním ročníkem.
5. Učební osnova předmětu český jazyk a literatura pro nástavbové studium, schválilo MŠMT dne 19. července 1999 pod čj. 26 625/99-22 s platností 1. září 1999 počínaje 1. ročníkem.
6. Učební dokumenty předmětu matematika - schválilo MŠMT dne 14. července 2000, čj. 21 307/2000-22 s platností od 1. září 2000 počínaje prvním ročníkem.
7. Třídní knihy ve školním roce 2004/2005.
8. Katalogové listy žáků dálkového nástavbového studia.
9. Evidence žáků školy – dálkové nástavbové studium ve školním roce 2004/2005.
10. Záznamy z pedagogické rady ve školním roce 2003/2004 a 2004/2005.
11. Školní řád.
12. Protokoly z přijímacího řízení ve školním roce 2003/2004.
13. Protokoly o maturitní zkoušce ve školním roce 2003/2004.
14. Protokoly o komisionálních zkouškách ve školním roce 2003/2004.
15. Rozpis konzultací dálkového studia, 1. pololetí, školní rok 2004/5 – rozvrh hodin.
16. Nástavbové studium dálkové, organizace školního roku 2004/2005.

17. Učební plán nastavbového dálkového studia oboru Podnikání v oborech obchodu a služeb, schválený ředitelkou školy.
18. Personální dokumentace pedagogických pracovníků dle předmětu inspekce k jejímu datu.
19. Vnitřní pracovní řád pro pedagogické pracovníky a ostatní pracovníky soukromé školy SOŠ SOU obchodu a služeb s. r. o.
20. Organizační řád.
21. Provozní řád školy.
22. Hospitační záznamy vedení školy.
23. Plán kontrolní činnosti.
24. Tematické plány předmětů český jazyk a literatura a matematika.
25. Zápisy předmětových komisí vedené ve školních letech 2003/2004 a 2004/2005.
26. Výroční zpráva za školní rok 2003/2004.
27. Hospitační záznamy ČŠI.

ZÁVĚR

Organizace činnosti školy spolu s vedením a motivováním lidí vytvářejí velmi dobré podmínky pro pedagogickou práci. Informační systém směrem k žákům, rodičům i učitelům je zcela funkční.

Skutečnost, že všichni učitelé obou sledovaných předmětů splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti je příznivým předpokladem pro úspěšnost vyučování.

Výrazným pozitivem výuky ve vyšších ročnících je její konzultativní charakter a střídání činností, přispívající žákům k aktivnímu osvojování znalostí a dovedností.

Dílčím problémem je jistá monotónnost výuky tam, kde příliš převládne činnost učitele a žáci pouze pasivně absorbují předávané poznatky.

Škola realizuje sledovaný obor v dálkovém studiu v souladu se stanoveným učebním plánem a s platnými učebními osnovami v obou sledovaných všeobecně vzdělávacích předmětech.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující

Pro účely poskytování dotací ve smyslu § 5 odst. 3 písm. c) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním zařízením a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů, je škola hodnocena jako lepší než průměrná.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu Mgr. Jiří Vagenknecht

Mgr. Vagenknecht v. r.

V Praze dne 16. prosince 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 21. prosince 2004

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Ing. Tamara Krčmářová, ředitelka školy

Ing. Krčmářová v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
MHMP – odbor školství Učňovská 1/100, 190 00 Praha 9.	2005-01-18	01 1019/04-2700
Zřizovatel RNDr. Jaroslav Krčmář a Ing. Tamara Krčmářová, Křejského 1510, 149 00 Praha 4.	-----	01 1019/04-2700
Rada školy, Schulhoffova 844, 149 00 Praha 4	2005-01-18	01 1019/04-2700

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Nebyly podány